

Suudi Arabistan'da geçici olarak görevlendirilen personelin gelirinin vergilendirilmesi

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	50426076-120[1-2021/20-843]-59026
Tarih	23.06.2023

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Kayseri Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : E-50426076-120[1-2021/20-843]-59026

23.06.2023

Konu : Suudi Arabistan'da geçici olarak görevlendirilen personelin gelirinin vergilendirilmesi

İlgi : ...

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, Erciyes Üniversitesi Mühendislik Fakültesinde Profesör Doktor olarak çalışmakta olduğunuz, Mühendislik Fakültesi Dekanlığı Yönetim Kurulu kararı ve Erciyes Üniversitesi Rektörlük makamının onayı ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 39 uncu maddesi hükmü gereğince bilimsel çalışma, bilim ve mesleki faaliyette bulunmak üzere Suudi Arabistan'da bulunan King Abdulaziz Üniversitesine geçici görevlendirme ile gittiğiniz ve daha sonra tekrar Erciyes Üniversitesindeki görevinize döndüğünüz, bu süre zarfında Erciyes Üniversitesinden aylık maaşınızı aldığınız, bunun dışında Erciyes Üniversitesi tarafından yol masrafı, konaklama gideri, yevmiye vb. adlar altında herhangi bir ödeme yapılmadığı, King Abdulaziz Üniversitesinde bulunduğunuz süre zarfında bilimsel çalışmalar ve araştırmalarda bulunduğunuz, bu çalışmalarınız sırasında bilimsel nitelikte makale çalışmalarınızın olduğu ve bu çalışmalarınızın uluslararası dergilerde yayınlandığı, yayınlanan bu makaleler karşılığında King Abdulaziz Üniversitesi tarafından şahsınıza dolar cinsinden ödeme yapıldığı belirtilmiş olup Suudi Arabistan'da bulunan ilgili Üniversite tarafından yapılan bu ödemenin Türkiye'de vergilendirilip vergilendirilmeyeceği ile vergilendirilmesinin gerekmesi halinde bu vergilendirmenin nasıl yapılacağı hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

- 1 inci maddesinde; *"Gerçek kişilerin gelirleri gelir vergisine tabidir. Gelir bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarıdır."* denilmiş, aynı Kanunun 3 üncü maddesinde ise *"Aşağıda yazılı gerçek kişiler Türkiye içinde ve dışında elde ettikleri kazanç ve iratların tamamı üzerinden vergilendirilirler:*

1. Türkiye'de yerleşmiş olanlar;

2. Resmi daire ve müesseselere veya merkezi Türkiye'de bulunan teşekkül ve teşebbüslere bağlı olup adı geçen daire, müessese, teşekkül ve teşebbüslerin işleri dolayısıyla yabancı memleketlerde oturan Türk vatandaşları (Bu gibilerden, bulundukları memleketlerde elde ettikleri kazanç ve iratları dolayısıyla Gelir Vergisi'ne veya benzeri bir vergiye tabi tutulmuş bulunanlar, mezkur kazanç ve iratları üzerinden ayrıca vergilendirilmezler.)"

- 4 üncü maddesinde; *"Aşağıda yazılı kimseler Türkiye'de yerleşmiş sayılır:*

1. *İkametgahı Türkiye'de bulunanlar (İkametgah, Kanunu Medenin 19 uncu ve müteakip maddelerinde yazılı olan yerlerdir.);*

2. *Bir takvim yılı içinde Türkiye'de devamlı olarak altı aydan fazla oturanlar (Geçici ayrılmalar Türkiye'de oturma süresini kesmez.)"*

hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümler uyarınca, Erciyes Üniversitesinde görev yapmakta iken geçici bir süre ile Suudi Arabistan'da King Abdulaziz Üniversitesinde görevlendirildiğiniz süreçte, Erciyes Üniversitesiyle olan işçi-işveren ilişkisinin devam etmesi ve bu süre içerisinde ücretinizin Türkiye'den ödenmesi nedeniyle, Gelir Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi uyarınca tam mükellef sayılmanız ve Türkiye içinde ve dışında elde ettiğiniz tüm kazanç ve iratlarınızın Türkiye'de vergilendirilmesi gerekmektedir.

Gelir Vergisi Kanunun "Ücretin tarifi" başlıklı 61 inci maddesinde, *"Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.*

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez...",

- 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, *"Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları*

sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

1. Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre,

..." ,

- 95 inci maddesinde, "Aşağıda yazılı hizmet erbabının ücretleri hakkında vergi tevkif usulü cari olmaz:

1. Ücretlerini yabancı bir memleketteki işverenden doğrudan doğruya alan hizmet erbabı

...

Bunlar gelirlerini, bu kısmın 2'nci bölümündeki hükümlere göre, yıllık beyanname ile bildirirler."

hükümleri yer almaktadır.

Öte yandan, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması" 01.01.2010 tarihinden itibaren uygulanmaktadır.

Anlaşmanın "Öğretmenler ve Araştırmacılar" başlıklı 21 inci maddesinde, "Bir Akit Devleti ziyareti sırasında veya hemen öncesinde diğer Akit Devletin mukimi olan ve ilk bahsedilen Devletteki bir üniversite, yüksekokul, okul veya ilk bahsedilen Devletin Hükümetince kabul görmüş eğitim veya bilimsel araştırma kurumunda öğretim, konferans vermek veya araştırma yapmak amacıyla bulunan bir gerçek kişinin, söz konusu öğretim, konferans veya araştırma dolayısıyla elde ettiği gelirler, bu kişinin ilk bahsedilen Devlete ilk varış tarihinden itibaren iki yıllık bir süre boyunca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilmeyecektir." hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, bilimsel çalışma ve mesleki faaliyette bulunmak üzere Suudi Arabistan'da bulunan King Abdulaziz Üniversitesinde geçici görevlendirme ile bulunduğunuz sürede gerçekleştirdiğiniz bilimsel nitelikteki makale çalışmalarınız karşılığında King Abdulaziz Üniversitesince tarafınıza yapılan ödemeler, Anlaşmanın 21 inci maddesi kapsamında değerlendirilecek ve Suudi Arabistan'a ilk varış tarihinizden itibaren iki yıllık bir süre boyunca söz konusu gelirleri vergileme hakkı Türkiye mukimi olmanız nedeniyle Türkiye'ye ait olacak olup, bu dönemde Suudi Arabistan'da vergileme yapılmayacaktır. Adı geçen Üniversite tarafından ödenen ve Suudi Arabistan'da vergilendirilmeyen ücret gelirinizin Gelir Vergisi Kanununun 95 inci maddesi gereğince yıllık gelir vergisi beyannamesi ile tarafınızca beyan edilmesi gerekmektedir.

Ancak, Suudi Arabistan'daki üniversitede geçici görevlendirme sürenizin 2 yıldan fazla olması halinde ise 2 yıllık sürenin bitiminden itibaren geçen sürede elde edilen geliriniz Suudi Arabistan'da da vergilendirilebilecektir. Suudi Arabistan'da bu şekilde ödenen vergiyse Türkiye - Suudi Arabistan Anlaşmasının "Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Yöntemleri" başlıklı 23 üncü maddesi gereğince, bu gelire ilişkin olarak Türkiye'de ödenecek vergiden mahsup edilmek suretiyle aynı gelir üzerinden iki defa vergi alınması önlenmiş olacaktır. Bununla birlikte söz konusu mahsup, Suudi Arabistan'da vergilendirilebilen gelire atfedilebilen, mahsuptan önce hesaplanan gelir vergisi miktarını aşmayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026